

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17.50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11353.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, petek 7. novembra 1941-XX

Cena posamezni številki 0'60

Vis. Komisar o gospodarskem življenju pokrajine

Kakor so včeraj obširno poročali dnevniki, je Visoki Komisar Eksc. Grazioli na seji pokrajinskega sveta s tehničnimi in zelo resnimi besedami očrtal veliko nevarnost, ki jo za celoto predstavljajo uporniška dejanja posameznikov. Njegov pomembni govor, ki ga v polni meri odobrava delovno in miroljubno prebivalstvo, je imel tudi zelo važne poudarke o gospodarskem življenju pokrajine.

V tem delu svojega govora je Eksc. Grazioli naglasil, da je bil Ljubljanski velesejem prirejen v izključnem interesu Ljubljane, ker je bil doslej njena tradicija in ker je tudi bistven element za gospodarsko obnovo njenega tržišča. Okoliščina, da je nekaj ljudi skušalo ovirati in celo spraviti v nevarnost velesejem, ki je bil organiziran v interesu Ljubljane, samo dokazuje, kakšno je pravo mišljenje teh temnih elementov nasproti prebivalstvu. Toda kljub tem poskusom je bilo, kakor znano, na velesejmu 120.000 obiskovalcev in se je na njem ustvarilo mnogo trgovinskih vezi in vse to le v interesu prebivalstva. Gospodarski položaj Ljubljane ni zelo ugoden in brez pomoči fašistične Italije Ljubljana ne bi mogla živeti. Treba bi bilo le dopustiti, da gre svojo pot navzdol in v nekaj letih bi se izčrpala do kraja. Treba je torej priznati napore Italije v nje oporo in ustvariti nove faktore, da bo njena bodočnost zagotovljena. Delo za ureditev in uravnavo gospodarstva je v teku in stori se vse, da bi se ohranile pri življenju vse možnosti pokrajine.

Gospodarstvo v pokrajini se bo polagoma postavilo na isto stopnjo kakor v vsej državi. Sleherno neravnovesje je treba preprečiti, a to se da doseči le v skladnosti vseh stanovskih in socialnih akcij. Visoki Komisar je omenil višino prispevka države k pokrajinskemu proračunu ter napovedal ustanovitve podporne ustanove, ki bo vsem zagotovila potrebno prehrano.

Potem je očrtal priprave za ustanovitve pokrajinske zveze delodajalcev, ki bo kmalu sledila že delujoči Zvezi delavcev, ter reforme trgovinske in industrijske zbornice, ki bo postala pokrajinski gospodarski svet. Potem bodo prišle na vrsto reforme občinskih svetov v smislu korporacijskega sistema, ki omogoča vsakemu stanu in stroki sodelovanje pri javnem delu in skrbstvu.

Visoki Komisar je opozoril na načelo popolnoma svobodnega članjenja v organizacije, ki bodo postopno razporejene, ob koncu svojega govora pa je sporočil, da se je že prišel proučevati načrt za benifikacijo pokrajine. Ukrepi za uvedbo štirih takih javnih del se že izvajajo in začetek dela na terenu bo najbrž že spomladi.

Trgovci-prodajalci tekstilnih izdelkov,

oblačilnih predmetov in obutve se pozivljajo, da predložijo Zdrženju trgovcev izpolnjene tiskovine inventarja blaga najkasneje do 12. ure v soboto 8. t. m. Ističasno se naprošajo, da takoj dvignejo v pisarni Zdrženja trgovcev uradno predpisane registre.

Dr. Anton Urbane:

Bankarstvo v Italiji¹

Italijanski zakonodavec je v smislu fašistične doktrine rešil bančni problem po načelu koordinacije javnega (državnega) interesa in privatne iniciative. Ureditev je originalna in je napravila konec vsaki neodločnosti in obotavljanju na tem važnem gospodarskem sektorju, ki se tiče narodnega varčevanja in organizacije kredita. Je to sistem, ne samo navadna začasna ureditev. Bančni zakon iz leta 1936, ima nalogo, da vnese v bančno poslovanje v širšem pomenu besede nov red in strogo disciplino.²

Po fašistični doktrini mora država rešiti dramatična nasprotstva kapitalizma. Za fašistično državo ne velja več izrek Bentham (1748 do 1832), da bi morala zahtevati industrija od države samo to, da jo pusti v miru, ali mnenje Nemca Humboldta (1767—1835), ki je menil, da je »lena država« najboljša. Fašistična država posega globoko v gospodarsko življenje družbe in naroda.³

Za fašizem država ni več navaden čuvaj, ki skrbi samo za osebno varnost.

To so idejni temelji, na katerih sloni zakon o bankah iz l. 1936.

Malo zgodovine

Na prve sledove modernega bankarstva naletimo vprav na ozemlju sedanjega kraljevine Italije, kjer so veljali zaradi državne in narodne razcepljenosti v srednjem veku številni denarni sistemi in se je prav zaradi tega v Italiji zgodaj razvila obrt denarnenjalnega posla, s katerim so se v prvih početkih pečali trgovci (kovači) z zlatom. Ob velikih tržnih dnevih so postavili ti trgovci na javnem trgu mize (ital. banca) in so si nadeli po tej mizi — v Genovi že v 12. stoletju — ime bancherii. Kmalu se je začel v italijanskih trgovskih, zlasti pomorskih mestih razvijati depozitni posel: najprej depositum regulare, pristna hramba: položnik je izročil hranitelju (banki) premične stvari, zlasti tudi denar v hrambo; banka se je zavezala, da vrne isto stvar (denar) v istih kovancih. Hranitelj z denarjem ni smel razpolagati.

Iz tega posla se je razvil depositum irregulare (nepristna hramba). Banka je postala lastnica denarja, z njim je lahko razpolagala, ni bilo treba, da bi vrnila denar v istih kovancih, marveč je bila samo dolžna, da vrne isto denarno vsoto.

Hranitelj (bankir) je moral vedno paziti, da je zadostil vsakokratnim zahtevam svojih položnikov (hraniteljev). Če je bankir izbral zaupanje hraniteljev, se je njegovo ravnanje javno na trgu ošibalo s tem, da so položniki mizo (banco) razbili (»banco rotto« — rompere — razbiti), kateri izraz (bankrot) se je tudi pri nas udomačil. Iz starega depozitnega posla je nastal nov depozitni posel, pri katerem je bankir denar dejansko upravljal s tem, da ga je izposojeval naprej in tako z njim razpolagal.

Nadaljnji razvoj: trgovec je vplačal pri banki določeno vsoto, ki je pa ni dvignil, ampak je dal bankirju nalog, da pripiše vsoto v dobro njegovim upnikom. Denarne vsote so se odpisovale in pripisovale; denar je začel po knjigah krožiti. Iz tega posla so nastale v Italiji žiro-banke. V Benetkah naletimo na tako banko že l. 1156, po drugih virih šele v l. 1171. (in se je imenovala »Monte nuovo« (Nova gora).

V Genovi je nastala v l. 1407, slavna Banca di S. Giorgio, v Milanu

¹ Glej moj članek: Bančni posli po novem ital. zakoniku (Codice Civile) iz leta 1941. »Trgovski List« z dne 1. in 5. avgusta 1941. Italija je prva država, ki je kodificirala bančno pravo.

banka sv. Ambrozija. S privatnimi žirobankami so napravili v Benetkah slabe izkušnje; večina teh bank je propadla in tako je bila republika primorana, da ustanovi l. 1587. državno žirobanko z imenom Banca di Ri-alto. Druga taka banka je bila ustanovljena l. 1619, z imenom Banco del giro.

Druge dežele so začele italijanski vzor kmalu posnemati: l. 1690. se je taka banka ustanovila v Amsterdamu, l. 1619. v Hamburgu, l. 1621. v Nürnbergu in l. 1694. na Angleškem. Banka v Angliji je bila ustanovljena kot delniška družba, v drugih državah so bile to državne oziroma samoupravne ustanove.

Žirobanke so ustanovljali trgovci, ki so položili pri banki po navadi kovinast denar: zlato in srebro; banke so na osnovi teh dobroimetij žirirale določene vsote na svoje upnike, oziroma si pustile žirirati od svojih dolžnikov dobroimetje na svojo žirobanko. Banka ni razpolagala z denarjem, ki je bil pri njej položen, nastopala je le kot hraniteljica in upraviteljica.

Statuti številnih italijanskih mest vsebujejo že v 14. stoletju norme o žiro-plačilih (pagamento in banco*). Po pravici smemo smatrati Italijo za domovino modernega bankarstva.

Današnji položaj bankarstva po zakonu o bankah iz leta 1936.

Fašistična doba je v smislu svojega korporativnega gospodarskega sistema, ki je bil uzakonjen l. 1934., v temelju spremenila lice bankarstva v Italiji. Banke v širšem pomenu besede so združene v socialni in kreditni korporaciji skupno z velikimi finančnimi ustanovami javnega prava.

Temelj te nove korporativne ureditve bankarstva je podan v Kraljevem dekretu (zakonu) z dne 12. marca 1936-XIV, št. 375, ki se nanaša na norme za varstvo varčevanja in na ureditev kreditne funkcije; ta kraljevi dekret (zakon) je bil spremenjen v zakon dne 7. marca 1938-XVI, št. 141, z nekaterimi spremembami in dopolnitvami.⁵

Dokaj obširen Zakon o bankah obsega nič manj ko 105 deloma prav obširnih členov. Zakon je doživel spremembe z zakonom z dne 7. aprila 1938-XVI, št. 636, z zakonom z dne 10. junija 1940-XVIII,

št. 933 in končno s Kraljevim dekretom z dne 24. aprila 1939-XVII, št. 857.

Zakon takoj v prvem členu proulaša načelo, da je »vsako zbiranje prihrankov med narodom in podeljevanje kreditov posel javnega interesa«. Te funkcije vršijo: a) kreditne ustanove javnega prava, b) banke nacionalnega interesa, c) hranilnice (Casse di Risparmio) ter d) druge ustanove, instituti, banke in podjetja privatnega značaja, ki so v to posebej pooblaščen.

Ustanovljen je poseben »Inspektorat za zavarovanje hranilnih vlog in za kreditno poslovanje« (čl. 2.), ki mu načeluje guverner emisijskega zavoda »Banca d'Italia« in ki je podrejen ministrskemu komiteju, sestavljenemu iz finančnega, poljedelskega in korporativnega ministristva; odboru predseduje predsednik vlade.⁶ Inspektoratu daje smernice ministrski svet, ki se v ta namen posvetuje s centralnim korporacijskim odborom.

Dokaj strogi zakon o bankah je bil deloma diktiran zaradi za italijansko gospodarstvo težkih časov, ko je bilo treba vse moralne in gospodarske sile italijanskega naroda združiti, v dobi, ko so bile proti kraljevini Italiji naperjene sankcije.

Normirana je stroga medsebojna povezanost, podrejenost in določena stroga razdelitev poslov ter nekaka hierarhija denarnih zavodov. (Dalje prihodnjič.)

* Mossa: Diritto commerciale (1937) na str. 322.

² Politična in socialna doktrina fašizma, ki je bila s Kralj. dekretom z dne 28. aprila 1938-XVI, št. 513 proglašena za zakon.

³ Gl. Elster: Wörterbuch der Volkswirtschaft: Giroverkehr.

⁴ V tej zvezi naj bo poudarjeno, da ima v Italiji Kralj. dekret silo zakona; po zakonu z dne 31. januarja 1926, št. 100, ima vlada pravico izdati Kraljevske dekrete (Zakone), ki se morajo v teku dveh let spremeniti v formalni državni zakon. Zato vedno čitamo »spremenjen v zakon«. Ta zakonodajna praksa, ki se je izkazala za dokaj posrečeno, je danes v Italiji splošno v rabi.

⁵ Omenjeni ministrski komitej je imel po časopisnih vesteh zadnjo sejo 30. oktobra 1941., na kateri se je razpravljalo o novi bančni ureditvi v Ljubljanski pokrajini in anektiranem ozemlju Dalmacije.

+ Ivan Samec

V visoki starosti 75 let je umrl v Ljubljani veletržec Ivan Samec.

Trgovstvo je z njim izgubilo moža, ki je vse življenje zvesto in z vso vmeno deloval za napredek trgovskega stanu in za dvig slovenskega narodnega gospodarstva. Posebno v časih pred svetovno vojno, ko je šlo za osamosvojitve slovenske trgovine, je delo Ivana Sameca bistveno pripomoglo h končnemu uspehu. Ljubljansko trgovstvo pa ni z Ivanom Samcem izgubilo samo vzorno delovnega stanovskega tovariša, temveč tudi moža, ki je s svojim velikim strokovnim znanjem, s svojo sposobnostjo in solidnostjo sopomagal, da je bilo ljubljansko trgovstvo vedno na glasu kot trgovstvo, ki zasluži vse zaupanje. Med vodilne trvdke Ljubljane so vedno prištevati tudi trvdko Ivan Samec.

Pok. Ivan Samec se je rodil

vzel svoje tri sine kot kompanjone, ki so se enako izkazali kot spretni trgovci in zvesti delavci za napredek trgovskega stanu. Ni treba še posebej poudarjati, da je bil Ivan Samec tudi vedno mož socialnega čuta in naklonjen svojim nameščencem.

Močno se je uveljavil pok. Ivan Samec tudi v organizacijskem življenju slov. trgovcev. Ze l. 1903. je bil med javnimi trgovskimi delavci in od takrat je tudi neprestano član matičnega trgovskega društva »Merkur«. Leta 1908. je bil izvoljen v odbor ljubljanskega gremija, l. 1913. pa je bil izvoljen za predsednika gremija ter vodil gremij v vseh težkih vojnih časih in prvih poveljnih letih do marca 1917., ko je izmučen od dolgotrajnega vodstva odklonil vsako izvolitev. Dolgo vrsto let je bil Ivan Samec tudi predsednik Društva industrijecev in veletrgovcev. Pravi pionir trgovske misli je bil pokojni Ivan Samec in zato ga bo slovensko trgovstvo vedno ohranilo v hvaležnem spominu kot enega onih svojih mož, ki so položili temeljne kamne za napredek slovenske trgovine.

Večna slava spominu Ivana Sameca! Zalujočim naše najgloblje sožalje!

V počastitev spomina Ivana Sameca

je darovalo Združenje trgovcev v Ljubljani v sklad z onemoglo trgovce en tisoč lir.

Trgovci iz okraja Ljubljana-okolica,

ki se bavijo s prodajo tekstilnih izdelkov, oblačilnih predmetov ter obutve, naj takoj dvignejo v Združenju trgovcev v Ljubljani predpisne tiskovine za sestavo inventarja.

Nove prodajne cene za tobak

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je določil nove cene za vse tobačne izdelke. Podraže se tako vsi državni izdelki kot tudi izdelki tobačne tovarne v Ljubljani. Cene slednjih se zvišajo za kilogram:

	od lir	na lir
žvečilni tobak	58.—	60.—
za rezani tobak:		
savski	75.—	110.—
ekstra	114.—	150.—
tobak I. kakovosti	57.—	75.—
tobak II. kakovosti	40.—	55.—

smotke:	vsaka	
viržinke	0.50	0.80
portorike	0.35	0.60
kratke	0.25	0.40

cigarete:	za kilogram	
Neretva	170.—	240.—
Morava	155.—	200.—
Zela	132.50	180.—
Ibar	115.—	160.—
Drava	95.—	100.—

Maksimalne cene za laneno seme domače letine 1941

so določene od Vis. Komisarja takole:

za pridelovalca 400.— lir za stot za zrelo in do 96 % očiščene blago po uzanceh Ljubljanske borze, franko trgovčeve skladišče, razsuto;

za trgovca po 420.— lir za stot, za blago kakor zgoraj, na najbližji nakladalni postaji.

Dr. Joža Bohinjec

Včeraj popoldne je umrl ravnatelj Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani dr. Joža Bohinjec. Smrt je mnogo prerano iztrgala iz naše sredine dragocene človeka, ki je bil vzor poštenosti in socialne pravičnosti. Rojen 27. oktobra l. 1888. v Lešah pri Radovljici, je bil l. 1919. promoviran za doktorja prava v Pragi in že istega leta je stopil v službo socialnega zavarovanja. Ravnatelj Okrožnega urada je bil od l. 1925. Veran izraz njegove socialnosti in požrtvovalnosti je bilo tudi njegovo delo pri Protituberkulozni ligi. Pogreb bo jutri, v soboto ob 15. z. Žal.

Dr. Joža Bohinjca bo ohranila naša javnost v častnem spominu!

Promet nepremičnin in hipotek

Je bil po vpisih v zemljiški knjigi ljubljanskega okrajnega sodišča v mesecu oktobru precej živahen. Kupoprodaj nepremičnin je bilo 61 v skupni vrednosti 2,3 milijona lir. Med prodanimi nepremičninami, v zadnji tretjini meseca sta le dve dosegli vrednost nad 100.000 lir. Po večini so bile prodane le manjše parcele v širši mestni okolici.

Novih posojil je bilo vpisanih 59 v skupnem znesku 2,3 milijona lir, izbranih pa je bilo 85 dolgov v skupnem znesku 3,1 milijona lir.

Iz italijanskega gospodarstva

Novo cene za težke čevlje za delavce v industriji in poljedelstvu je določilo ministrstvo korporacij. Cena teh čevljev sme biti v drobnih prodajih za 30% višja od cene, ki velja za izdelovalce.

Pri proizvodnji jedilnega olivnega olja so med sredozemskimi narodi Italijani na drugem mestu. Prvo mesto zavzema Španija, tretje pa Tunizija.

Italijanski turistični urad (ENIT) je te dni odprl svojo podružnico v Zagrebu v Praški ulici 2, kjer so tudi prostori Hrvatskega turističnega urada, naslednika nekdanjega »Putnika«. Zagrebški urad ENIT-a ne bo samo navadna tujsko-prometna pisarna, temveč bo za Italijo opravljal na Hrvatskem tudi važno knjižno propagando. V to svrhu bo prirejal tudi razstave italijanskih knjig.

Hrvatsko-italijanska trgovska delniška družba z glavnico 2,5 milijona kun je bila ustanovljena v Zagrebu, da bo predvsem pospeševala blagovni promet med obema državama.

Baritovih rudnikov je v Italiji okrog 40, ki dajejo letno do 500 tisoč ton bariita.

Predpisi

o trgovanju in predelovanju lanenega semena

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Clen 1. — Trgovina z lanenim semenom se postavlja pod nadzorstvo Visokega komisariata, ki uravnava nabavo, prodajo in predelavo in določa cene.

Clen 2. — Vse zaloge lanenega semena pri pridelovalcih, trgovcih, zadrugah ali zasebnih posredovalcih na dan 5. novembra 1941-XX se postavljajo pod zaporo in so na razpolago Visokemu komisariatu. Imetniki semena po katerem koli naslovu morajo prijaviti te zaloge Visokemu komisariatu do vštete 20. novembra 1941-XX in pri tem natančno navesti količino in kraj hrambe.

Clen 3. — Pridelovalci in imetniki po katerem koli naslovu smejo prodajati laneno seme samo izrečno pooblaščenim trgovcem.

Da dobijo tako pooblastitev, morajo predložiti trgovci Visokemu komisariatu posebno prošnjo, opremljeno z obrtnim listom in dokazilnimi listinami, da se je prosilec že bavil s trgovino z oljnatim semenjem in v kateri množini.

Pri izdaji pooblastitve Visoki komisariat lahko odkaže prosilcu določen okraj za opravljanje te trgovine.

Trgovci smejo prodajati laneno seme samo industrijskim podjetjem iz člena 4. na nabavnice, ki jih izda Visoki komisariat.

Pošiljkam lanenega semena za industrijska podjetja mora biti priložena nabavnica iz četrtega odstavka.

Clen 4. — Industrijska podjetja,

ki bi želela predelovati laneno seme, morajo vložiti ustrezno prošnjo na Visoki komisariat. Prošnji morajo biti priloženi obrtni list in listine, ki dokazujejo količine lanenega semena, predelanega v letih 1939. in 1940.

Clen 5. — Trgovci z lanenim semenom morajo voditi prejemni in oddajni vpisnik, v katerega se vpisujejo vse nabave in vse prodaje.

Tudi industrijska podjetja morajo voditi tak vpisnik z natančnim razvidom o nabavah in predelavi semena, kakor tudi o prodajah lanenega olja, za katero ureja pogoje in cene Visoki komisariat.

Po Visokem komisariatu odredeni organi in organi javne varnosti imajo ob vsakem času pravico do vstopa v poslovne prostore trgovcev in industrijskih podjetij radi pregleda skladišč in registrov, ki se jim morajo dati na razpolago.

Clen 6. — Kršitelji določb te naredbe se kaznujejo, razen za kršitve najvišjih cen, v denarju do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporom do treh mesecev poleg zaplembe blaga.

Kršitelji določb o najvišjih cenah pa se kaznujejo po uredbi z dne 12. marca 1941. M. s. št. 358.

Clen 7. — Ta naredba, ki razveljavlja vse prejšnje v tej stvari izdane naredbe, kolikor ji nasprotujejo, stopi v veljavo dne 5. novembra 1941-XX.

Ljubljana 27. oktobra 1941-XX.

Visoki Komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Najvišje cene za marmelado

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Clen 1. — Prodajne cene za marmelado na debelo se določajo takole:

a) v kozarcih »Uni« po ½ kg,

zaboj s 100 kozarci I. kakovost lir 662, II. kakovost lir 566;

b) v čebričkih od 6—25 kg, za 100 kg I. lir 1022, II. lir 842;

c) strjena marmelada: v kosih po 50 g za 100 kg lir 1160, v kosih po 100 g za 100 kg lir 1094, v

kosih po 250 g za 100 kg lir 1118, v kosih po 500 g za 100 kg lir 1058, v kosih po 1000 g za 100 kg lir 1007, v kosih po 5000 g za 100 kilogramov lir 926;

d) strjena marmelada v kartonih po 400 g, zaboj po 100 kartonov lir 656.

Strjena marmelada, izdelana iz kutin, se prodaja s pribitkom po 50 lir na stot vrh določenih cen.

Vse te cene se računajo brez mestne užitnine.

Clen 2. — Prodajna cena marmelade na drobno v Ljubljani se določa takole:

a) v kozarcih »Uni« po ½ kg I. kakovost lir 7.80, II. kakovost lir 6.70;

b) v čebričkih za kg I. lir 12.10, II. lir 10.10;

c) strjene marmelade: v kosih po 50 g za kos lir 0.70, v kosih po 100 g za kos lir 1.30, v kosih po 250 g za kos lir 3.30, v kosih po 500 g za kos lir 6.25, v kosih po 1000 g za kos lir 11.90, v kosih po 5000 g za kos lir 55;

d) strjena marmelada v kartonih po 400 g, za karton lir 7.60. Te cene se računajo franko prodajalnice, všteti mestno užitnino.

Clen 3. — Z marmelado I. ka-

tegorije (enovita) se razume marmelada, izdelana z uporabo ene same vrste naslednjega sadja: češnje, višnje, marelice, jagode, bruske, borovnice, maline, rdeče grozdice in drugo grmičasto sadje.

Z marmelado II. kategorije (mešana) se razume marmelada, izdelana z mešanico gorenjih sadnih vrst ali samo s slivami, češnjami, jabolkami, kutinami, grozdem itd.

Clen 4. — Porabniki smejo vrniti kozarce »Uni«, pri čemer se jim povrne po lir 0.50.

Clen 5. — Okrajna načelstva lahko določijo cene iz prednjih členov 1. in 2. sorazmerno nižje; vse morebitne spremembe navzgor pa se smejo odrediti le po odobritvi Visokega Komisariata.

Clen 6. — Kršitelji te naredbe se kaznujejo po uredbi o cenah z dne 12. marca 1941. M. s. št. 358.

Clen 7. — Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana 29. oktobra 1941-XX.

Visoki Komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Denarstvo

Za viceguvernerja Srbske narodne banke je bil imenovan profesor dr. Mirko Kosić.

Zakon o novi ureditvi bank in hranilnic je izdala srbska vlada. Po novem zakonu bo nadzorstvo nad bankami zelo poostreno. Ustanovi se posebna bančna nadzorna valnica, ki sme izrekat tudi kazni. Plačilni promet med Hrvatsko in Belgijo se v najkrajšem času uvede preko klirinške centrale v Berlinu.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Gospodarske vesti

Vis. Komisar je zvišal pokojnine in nezgodne rente zavarovancem pri Bratovski skladnici in sicer s 1. oktobrom.

Avtobusni promet je po odredbi Vis. Komisarija v bodoče dovoljen le med 7. uro zjutraj in 7. uro zvečer.

Od ljubljanskega Pokojninskega zavoda je prevzel zagrebški Pokojninski zavod 210 rentnikov, katerim izplačuje mesečno po 150.000 do 260.000 kun. Vseh zavarovancev ima zagrebški zavod 17.332, sarajevski pa 5600. Še mnogo nameščencev pa ni zavarovanih, čeprav bi po zakonu morali biti. Zagrebški pokojninski zavod je doslej predpisal za 112 milijonov kun prispevkov, od katerih pa 6 milijonov ni bilo plačanih.

Gostilničarska nabavljalna za druga se je ustanovila v Ljubljani za vso Ljubljansko pokrajino.

Uporabljanje zemeljskega plina kot pogonsko sredstvo je na Hrvatskem s 1. novembrom prepovedano.

Za popravilo od bombardiranja poškodovanih poslopj v Sarajevu je dalo finančno ministrstvo sarajevski občini 35 milijonov kun. Podpora iz tega denarja pa bodo dobili le revni meščani.

Hrvatska bo dobavila Srbiji 7000 vagonov lesa za srbsko pšenico.

Na progi Beograd-Niš zopet redno vozita vsak dan dva potniška vlaka.

Centrala za usnje v Srbiji je odredila največje varčevanje z govejim usnjem. Čevlji z dvojnimi podplati se ne smejo več izdelovati. Za popravila čevljev se sme uporabljati samo že rabljeno usnje. Izdelovanje torbic, kovčegov, aktovk in podobnih predmetov je dovoljeno le iz svinjskega in ovčjega usnja.

Pravo kavo namesto kavinega nadomestka bodo mogli dobiti v času od 15. decembra do 11. januarja na Sp. Štajerskem vsi nad 16 let stari. Namesto 125 g nadomestka bodo dobili 60 g prave kave.

Cena svetlega piva je bila določena na Sp. Štajerskem na 66 pfenigov v gostilnah in na 74 pf. v kavarnah za liter. Pivo v steklenicah pa velja svetlo v gostilnah 36. v kavarnah pa 38. črno pa 40 oz. 42 pfenigov.

Trgovinska pogajanja so se začela med Švedsko in Finsko.

A. ŠARABON & CO. LJUBLJANA

Uvoz kolonijalne robe

Veletrgovina s specerijo

Veletrgovina za kavo

Milni za dišave

Glavna zaloga rudniških vod

Brzjavni naslov:
ŠARABON LJUBLJANA
Telefon št. 26-66

Užaloščeni sporočamo, da nam je umrl
naš predragi soprog in oče, gospod

IVAN SAMEC star.
veletržec

Na zadnji poti ga spremimo v petek
7. novembra ob 16^h iz kapelice sv. Nikolaja na Žalah na pokopališče k Sv. Križu.

Rodbina Ivan Samec

Venci se hvaležno odklanjajo
v prid dobrodelnim namenom.

KNJIGOVEZNICA LJUDSKE TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda konte. štrake,ournice, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd